

Første Bog.

Domsmagten m. m.

I. Domstolenes Ordning. A. *Retterne*. Rigets almindelige Domstole skulle være a) *Højesteret*, b) *Landsretterne* og c) *Underretterne*. ad a) *Højesteret*, der skal være den øverste Domstol for hele Riget, skal, som hidtil, beklædes af en Justitiarius og 12 andre Højesteretsdommere. Ekstraordinære Højesteretsdommere afskaffes. Haves i nogen Sag ikke det fornødne Antal (7) af Rettens ordentlige Dommere til Raadighed, kalder Justitiarius en eller flere Landsdommere til at deltage i Sagens Behandling. I Sø- og Handelssager kan Justitiarius efter Rettens Beslutning tilkalde 2 søkyndige eller 2 handelskyndige eller 2 søkyndige og 2 handelskyndige; ligeledes kan der i en Sag, til hvis Paakendelse Retten finder Medhjælp af særlig teknisk Indsigt nødvendig, tilkaldes 2 teknisk kyndige. De saaledes tilkaldte ere, indtil vedkommende Sag er paadømt, Medlemmer af Retten. — ad b) Der skal være to *Landsretter*: Østre Landsret og Vestre Landsret, hver med samme Landomraade, som henholdsvis Landsoverretten i Kjøbenhavn og Landsoverretten i Viborg hidtil har haft. Østre Landsret, der har sit Sæde i Kjøbenhavn, bestaar af en Justitiarius og indtil 16 andre Landsdommere; Vestre Landsret, der har sit Sæde i Viborg, bestaar af en Justitiarius og indtil 11 andre Landsdommere. Landsretterne skulle derhos have en eller flere rejsende Afdelinger, navnlig til Behandling af Straffesager, og disse Afdelinger skulle mindst en Gang hver 3. Maaned holde Ret paa en Række af Justitsministeren fastsatte Steder indenfor Landsretskredsen. Til Paakendelse af en Sag hører mindst 3 af de her omtalte Dommere (eventuelt tillige Nævninger, se ndfr.) I Sø- og Handelssager dannes Østre Landsret af en blandt Rettens Dommere for 5 Aar ad Gangen af Kongen beskikket Formand og 4 sø- eller handelskyndige Dommere. Ved kongl. Anordning kan det tilsvarende bestemmes for Vestre Landsret. — ad c) *Underretterne*. Fra Retsplejen udskilles for det første ikke blot saadanne Forretninger som Politi-, Udskrivnings- og Notarialforretninger, der ogsaa hidtil ere betragtede som administrative, men tillige alle de Forretninger vedrørende Skøde- og Pantebogsvæsen, Auktionsvæsen, Fogedvirksomhed, Skifteforvaltning, Udmeldelser uden for Retsplejen, Tiendevederlagsberigtigelser og Landvæsenkommissionssager, der hidtil have henhørt til eller staaet i Forbindelse med Retsplejen. Alle disse Forretninger skulle udføres af *Øvrigheder*. Disse skulle være: I Kjøbenhavn de hidtilværende Politi-, Udskrivnings-, Auktions-, Notarial- og Fogedmyndigheder, en Bestyrer af